

Inleiding

Migratie raakt aan de levens van vele mensen. Mensen reizen om verschillende redenen het land in- en uit: om werk te vinden, voor de liefde, om te studeren, of om een veilig heenkomen te vinden. De regering staat een rechtvaardig, menselijk en effectief asiel- en migratiebeleid voor. Het kabinet wil daarbij migratie in goede banen leiden en meer grip krijgen op migratie: op wie er binnen komt, wie er mag blijven of terug moet. Het ministerie van Asiel en Migratie (AenM) zet zich hiervoor in.

Het beleid van AenM raakt aan de brede welvaart in Nederland. Zo draagt een rechtvaardig toelatings- en opvangbeleid in Nederland bij aan SDG's 10.7 en 11.1, die respectievelijk toezien op veilige migratieroutes en toegang tot adequate opvangplekken voor asielzoekers. Daarnaast zet AenM zich in om migranten die bijdragen aan economische groei, productiviteitsgroei, of technologische innovaties en wetenschap aan te trekken en te behouden (SDG's 8.1, 8.2 en 9.5). Een voorbeeld hiervan is de kennismigrantenregeling op basis waarvan kennismigranten in Nederland kunnen werken.

In het AenM factsheet is er een keuze gemaakt voor een tweetal indicatoren van brede welvaart die, in elk geval ten dele, het gevolg zijn van beleid dat wordt gevoerd vanuit AenM. Er is hierbij een keuze gemaakt voor één indicator die toeziet op het asielbeleid van AenM, en één indicator die toeziet op beleid omtrent reguliere vormen van migratie, zoals de kennismigrantenregeling. Uiteraard weerspiegelen deze twee indicatoren bij lange na niet het volledige beleid dat door AenM en haar partners gevoerd wordt. Daarnaast zijn er externe factoren die, naast het gevoerde beleid, van invloed zijn op de in het factsheet opgenomen indicatoren: denk aan het uitbreken of eindigen van een buitenlandse oorlog – met een verhoogde of juist verlaagde instroom van asielzoekers tot gevolg – of aan veranderende economische omstandigheden die ons land aantrekkelijker of minder aantrekkelijk maken voor migranten. Hoewel de indicatoren dus niet een op een te beïnvloeden zijn door beleid vanuit AenM, weerspiegelen ze wel de beleidsdoeleinden van het ministerie, namelijk:

[het bevorderen van] “Een op maatschappelijk verantwoorde wijze en in overeenstemming met internationale verplichtingen gereguleerde en beheerste toelating tot, verblijf in en vertrek uit Nederland van vreemdelingen, alsmede verkrijging van het Nederlanderschap of de intrekking daarvan.”¹

Artikel 37.4 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen (Subthema: asielopvang) Brede welvaart dimensie hier en nu

Indicator: aandeel statushouders in asielopvang

- De indicator zet het aantal personen dat op de peildatum in een asielzoekerscentrum verblijft terwijl zij in het bezit zijn van een verblijfsvergunning (zogenoeten ‘statushouders’) af tegen het totaal aantal asielzoekers dat op de peildatum in het asielzoekerscentrum verblijft.
- Asielzoekerscentra zijn bedoeld om mensen die naar Nederland zijn gevlucht en asiel aanvragen tijdelijk op te vangen. Asielzoekers kunnen in deze centra verblijven totdat de IND hun aanvraag heeft beoordeeld en duidelijk is of de aanvraag ingewilligd of afgewezen is. Bij een positieve beoordeling krijgen asielzoekers een tijdelijke verblijfsvergunning: vanaf dat moment zijn zij ‘statushouders’. Het is belangrijk dat statushouders snel doorverhuizen uit asielzoekerscentra en gehuisvest worden in de gemeente waaraan zij gekoppeld zijn. Voor statushouders geldt daarnaast dat zij moeten inburgeren. Uit onderzoek blijkt dat het hebben van een plek die

¹ [Ministerie van Financiën \(2025\) Rijksbegroting, Paragraaf 3.1 Artikel 37. Asiel en Migratie](#)

mensen als een 'thuis' ervaren belangrijk is voor hun mentale welzijn en integratie.² Het is dus beter voor statushouders als zij zo snel mogelijk uit de asielopvang vertrekken naar een meer permanente woning. Zij hebben daar meer ruimte en privacy dan in een asielzoekerscentrum. Er is nog een reden dat het goed is wanneer statushouders snel verhuizen: op deze manier komt er in asielzoekerscentra namelijk weer plek vrij voor nieuwe asielzoekers. Zo voorkomen we dat asielzoekerscentra vol komen te zitten en er geen plek meer is om asielzoekers op te vangen.

- Omdat het voor de ervaren privacy en de inburgering van statushouders beter is wanneer zij snel door kunnen stromen naar een meer permanente woning, en omdat er op deze manier binnen asielzoekerscentra ruimte vrijkomt voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld, gaan wij ervan uit dat hoe **lager** het aantal statushouders in de asielzoekerscentra hoe beter dit is voor de brede welvaart.

Gevoerd beleid

Veel statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning) moeten lang wachten op woonruimte in een gemeente. Gemeenten moeten zorgen voor passende woonruimte voor statushouders, maar door tekorten in de sociale huurvoorraad lukt het al langere tijd niet om statushouders tijdig te huisvesten. Het kabinet ondersteunt gemeenten daarom met verschillende maatregelen voor snellere huisvesting:

- Het kabinet biedt gemeenten tot uiterlijk 1 juli 2026 €30.000 euro voor elke statushouder in de asielopvang die zij onzelfstandige woonruimte of tijdelijk onderdak bieden (dit is de zogenaamd 'HAR+' regeling³).
- Daarnaast zet het kabinet in op de realisatie van meer 'Doorstroomlocaties'. Statushouders kunnen verblijven in doorstroomlocaties in of vlakbij de gemeente waar ze gaan wonen. Ze kunnen daarvoor huur of een gebruiksvergoeding betalen en beginnen met inburgeren.
- Tenslotte bestaat er de mogelijkheid voor statushouders om bij familie, vrienden of bij een gastgezin te logeren. Dit is geregeld via de 'logeerregeling'.

Aansluiting SDG's

- [SDG 10.7](#): Facilitate orderly, safe, regular and responsible migration and mobility of people, including through the implementation of planned and well-managed migration policies.
- [SDG 11.1](#): By 2030, ensure access for all to adequate, safe and affordable housing and basic services and upgrade slums.

Artikel 37.4 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen (Subthema: reguliere migratie)

Brede welvaart dimensie later

Indicator: aandeel kennismigranten in totaalinstroom arbeidsmigratie naar Nederland

- De indicator zet het aantal kennismigranten van buiten de EU/EFTA dat het afgelopen jaar Nederland is binnengekomen af tegen het totaal aantal arbeidsmigranten van buiten de EU/EFTA dat het afgelopen jaar Nederland is binnengekomen.
- Onder kennismigranten worden migranten verstaan die via de kennismigrantenregeling, via een Europese blauwe kaart, de regeling voor Intra Corporate Transferees, de Regeling

² [WODC \(2025\) Een passende plek voor statushouders? Ervaringen met de woonomgeving en het huisvestingsbeleid van Syrische en Eritrese statushouders](#), p. 26-29

³ [Rijksoverheid | Handreiking Regeling stimuleren uitstroom vergunninghouders uit de asielopvang 2026](#)

wetenschappelijke onderzoekers, de Regeling zelfstandigen of de regeling Zoekjaar hoogopgeleiden Nederland zijn binnengekomen.

- Behoud en versterking van de kenniseconomie is onderdeel van de strategie om brede welvaart te borgen. Hiermee is uiteraard niet gezegd dat *enkel* kennismigranten bijdragen aan economische groei en brede welvaart. Ook andere typen (arbeids)migranten doen dit. Het is echter zo dat met name (theoretisch geschoolde) kennismigranten een positieve bijdrage leveren aan productiviteitsgroei, vooral als zij kennis en vaardigheden meenemen die bijdragen aan innovatie.⁴
- Wegens de aantoonbare bijdrage van kennismigranten aan productiviteitsgroei en innovatie, gaan wij ervan uit dat hoe **hoger** het aandeel kennismigranten ten opzichte van (doorgaans praktisch geschoolde) arbeidsmigranten van buiten de EU/EFTA, hoe meer dit bij kan dragen aan de brede welvaart.

Gevoerd beleid

Beleid is erop gericht om de kennismigranten die Nederland nodig heeft aan te trekken en te behouden. De kennismigrantenregeling valt onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en AenM. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) neemt daarnaast het voortouw bij zaken die betrekking hebben op het vestigingsklimaat. De betrokken departementen trekken nauw met elkaar op, samen met bedrijfsleven, sociale partners en mede overheden.

Inzet van het kabinet is om de kenniseconomie, innovatie en (digitale) infrastructuur verder te versterken. De inzet op hoogwaardige kennismigratie is en blijft hiervoor van essentieel belang. Tegelijkertijd wil het kabinet de migratie naar Nederland verminderen en misbruik en oneigenlijk gebruik tegengaan. Daarom voert het kabinet een gericht en selectiever arbeidsmigratiebeleid, in lijn met het door de Staatcommissie Demografische Ontwikkelingen 2050 geadviseerde scenario van gematigde groei. In dit kader wordt er gewerkt aan een verbeterde kennismigrantenregeling. Voorgestelde verbeteringen betreffen onder andere de voorwaarden voor het erkend referentschap en de looncriteria.

Aansluiting SDG's

- [SDG 8.1](#): Sustain per capita economic growth in accordance with national circumstances and, in particular, at least 7 per cent gross domestic product growth per annum in the least developed countries.
- [SDG 8.2](#): Achieve higher levels of economic productivity through diversification, technological upgrading and innovation, including through a focus on high-value added and labour intensive sectors.
- [SDG 9.5](#): Enhance scientific research, upgrade the technological capabilities of industrial sectors in all countries, in particular developing countries, including, by 2030, encouraging innovation and substantially increasing the number of research and development workers per 1 million people and public and private research and development spending.

⁴ [CPB \(2025\) De economische effecten van arbeidsmigratie](#), p. 5